

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 949/2019
02.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Љубише Кесића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву 7К 326/17 од 06.03.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 497/19 од 20.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 02.10.2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Љубише Кесића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Панчеву 7К 326/17 од 06.03.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 497/19 од 20.06.2019. године, у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што Врховни касациони суд кривично правне радње описане у изреци првостепене пресуде правно квалификује као кривично дело ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а Кривичног законика, и на основу члана 422. тачка 3) Законика о кривичном поступку, према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета,

ОДБИЈА СЕ ОПТУЖБА

Да је:

У временском периоду од јануара 2011. године до септембра 2013. године у ..., у стању у коме је могао да схвати значај свог дела и могао да управља својим поступцима, у својству одговорног лица корисника буџетских средстава – директора ББ у ..., ненаменски користио буџетска средства у укупном износу од 1.222.875,19 динара, на тај начин што је увећао зараду по основу учинка, која се исплаћивала из буџетских средстава Града ..., запосленима у ББ у ... и то у периоду од јануара 2011. године до септембра 2013. године, запосленима ВВ, запосленој на радном месту ..., ГГ запосленој на радном месту ..., ... и себи, у периоду од јануара 2011. године до децембра 2012. године, ДД, запосленом на радном месту ..., тако што је наведеним лицима и себи увећао зараде за по 30% који износи су исплаћени из буџетских средстава града ..., што је супротно члану 24. Правилника о раду ББ у ..., који предвиђа могућност увећања зараде, али само

уколико се исплата врши искључиво из сопствених средстава ББ, при чему је био свестан свог дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено

Чиме би извршио кривично дело ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а Кривичног законика

-јер је у смислу члана 103. тачка 7. у вези члана 104. став 6. Кривичног законика наступила застарелост кривичног гоњења.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Оштећени се ради остваривања имовинско-правног захтева упућују на парнични поступак.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву 7К 326/17 од 06.03.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико у року од четири године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени је ради остваривања имовинско правног захтева упућен на парнични поступак.

На основ члана 262. и члана 264. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка ближе наведено у изреци ове пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 497/19 од 20.06.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца адв. Љубише Кесића, а пресуда Основног суда у Панчеву 7К 326/17 од 06.03.2019. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адв. Љубиша Кесић поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, или пак исте укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Љубише Кесића, је основан.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује да је доношењем побијаних правноснажних пресуда повређен кривични закон на штету окривљеног, јер је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, имајући у виду да је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, а да се у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде стичу законска обележја кривичног дела ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а КЗ, из чега произилази да се захтевом за заштиту законитости правноснажне пресуде побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује основаним.

Изреком правноснажне пресуде, суд је утврдио да се радња извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. Кривичног законика састоји у томе да је окривљени АА увећане зараде по основу учинка за лица наведена у изреци исплатио из буџетских средстава, што је супротно члану 24. Правилника о раду ББ у ... који предвиђа могућност увећања зараде, али само уколико се исплата врши из сопствених средстава ББ. То даље значи да је окривљени у смислу наведене одредбе правилника био овлашћен да увећа зараде за 30%, дакле да се не ради о прекорачењу граница овлашћења и увећања зарада без правног основа, као и да су наведена лица имала право на увећање зараде, што значи да тим лицима није прибављена незаконита имовинска корист, а што би све били елементи кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ. Једина незаконитост у поступању окривљеног у конкретном случају утврђена изреком првостепене пресуде, јесте да је наведене зараде исплатио из буџетских средстава, дакле, да је буџетска средства користио ненаменски, а што је битно обележје кривичног дела ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а КЗ.

Наиме, према одредби члана 362а кривично дело ненаменско коришћење буџетских средстава чини одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања, које створи обавезе или на терет рачуна или преко буџета одобри плаћање расхода издатака преко износа од 1.000.000,00 динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом владе којим се утврђује износ средстава позајмице, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

Радња извршења кривичног дела јесте стварање обавеза или одобравање плаћања расхода издатака на терет рачуна буџета. Стварање обавеза или одобравање плаћања на терет рачуна буџета мора прелазити износ који је утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице и то за више од 1.000.000,00 динара. Кривично дело ће постојати и онда уколико буџетом уопште није предвиђено плаћање одређених расхода и издатака под истим условом, тј. да је тај износ већи од милион динара, као што је у конкретној ситуацији случај.

Како из изреке првостепене пресуде произилази да једино на шта окривљени није имао право, јесте да увећане зараде исплати из буџета, а исплатио

их је, то се у његовој радњи могу стећи само битна обележја кривичног дела ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а КЗ.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови су у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе применили закон који се не може применити, те су учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљеног, а на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

С тога је Врховни касациони суд, усвајајући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Љубише Кесића, преиначио побијане правноснажне пресуде и радње окривљеног АА, описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а КЗ.

Међутим, имајући у виду одредбу члана 103. тачка 7. КЗ, којом је прописано да ако у том закону није другачије одређено, кривично гоњење се не може предузети када протекне две године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора до једне године или новчана казна и одредбу члана 104. став 6. КЗ, којом је прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења, те имајући притом у виду да из списка предмета произилази да је кривично дело које је окривљеном стављено на терет извршено у периоду од јануара 2011. године до септембра 2013. године, то је сходно одредбама члана 103. тачка 7. и 104. став 6. КЗ, протеклом времена од две године од извршења кривичног дела – протеклом 30.09.2015. године (дакле у редовном критичном поступку пре доношења обе нижестепене пресуде), наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Љубише Кесића, преиначио побијане правноснажне пресуде у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што је кривично правне радње окривљеног АА, за које је оптужен и правноснажно оглашен кривим правно квалификовао као кривично дело ненаменско коришћење буџетских средстава из члана 362а КЗ и за исто према окривљеном, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу, јер је пре правноснажног окончања кривичног поступка за ово кривично дело наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

На основу члана 265. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, на основу члана 258. став 3. ЗКП упутио оштећеног да имовинско-правни захтев може остварити у парничном поступку.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић